

Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
Project Renovatie
Heinenoordtunnel

Boompjes 200
3011 XD Rotterdam
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T
F
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
Daisy Hofmans
Omgevingsmanager

T 06-21 58 53 94
Daisy.hofmans@rws.nl

Update

Renovatie Heinenoordtunnel

Via deze update houden we u op de hoogte van de voortgang en bijzonderheden van de voorbereidingen van de renovatie van de Heinenoordtunnel die gepland staat in 2023 en 2024. De constructie van de tunnel verkeert nog in redelijk goede staat, maar heeft wel een grote opknopbeurt nodig. De tunnel technische installaties en systemen zijn aan het einde van hun technische levensduur en worden vervangen.

Datum
december 2019

Bijlage(n)

Voortgang

Het afgelopen jaar heeft het projectteam van de renovatie van de Heinenoordtunnel een uitvoeringwijze uitgedacht, waarbij de hinder zo veel mogelijk beperkt wordt. Met de omgeving is nagedacht over bereikbaarheidsmaatregelen.

Op dit moment werkt het projectteam aan de verdere uitwerking van het bereikbaarheidsplan en de bereikbaarheidsmaatregelen. Januari 2020 start de aanbesteding om een aannemer(scombinatie) te selecteren. We verwachten medio 2020 een definitief bereikbaarheidsplan te hebben en najaar 2020 een aannemer(scombinatie).

Regionale aanpak

Het komend decennium staat een groot aantal forse werkzaamheden aan de infra in onze regio gepland. Het gaat om werkzaamheden op en om hoofdwegen, regionale wegen en openbaar vervoer. Anders kijken naar bereikbaarheid en mobiliteit is hierbij essentieel. In combinatie met de groeiende mobiliteit op het in de spits al overbelaste vervoersnetwerk geeft dit alles forse hinder. Om deze forse hinder te beperken is een intensivering van de huidige samenwerking tussen de verschillende infrabeheerders en stakeholders zoals bedrijfsleven, veiligheidsregio's en vervoerders/verladers noodzakelijk. Deze enorme uitdaging biedt namelijk ook kansen.

Op dit moment bestaat al intensieve samenwerking tussen de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, Provincie Zuid-Holland, Havenbedrijf Rotterdam, Rijkswaterstaat, de gemeenten Rotterdam en Den Haag, ProRail, HTM, RET, De Verkeersonderneming, Bereikbaar

Haaglanden en Rijnland, BEREIK! en de Veiligheidsregio's. In een aantal regio's is ook het bedrijfsleven aangehaakt. Het benutten van kansen vraagt echter om een verdergaande en minder vrijblijvende afstemming tussen de samenwerkingspartners. Daarom is de inzet om op korte termijn hiervoor regiotafels op te zetten. Deze worden ook wel gebiedsteams genoemd.

Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
Project Renovatie
Heinenoordtunnel

Datum
december 2019

Gebiedsteams

De gebiedsteams kijken niet enkel naar bijvoorbeeld werkzaamheden aan een enkele weg of van een enkel project, maar gaan breder kijken in een gebied naar wat er speelt bij de verschillende samenwerkingspartners. Hoe kunnen werkzaamheden nog beter en vooral eerder op elkaar afgestemd worden; hoe houden we de regio bereikbaar en hoe kunnen we anders reizen stimuleren; welke invloed heeft een ontwikkeling op de doorstroming, enkele voorbeelden waarover het gebiedsteam zich kan gaan buigen. Naast het gebiedsteam Hoeksche Waard worden ook de gebiedsteams Drechtsteden en Rotterdam/Haven opgezet. Vanuit verschillende projecten haken de omgevingsmanagers aan bij de gebiedsteams en er is uiteraard nauwe afstemming onderling. Roger Salden (roger.salden@rws.nl) is vanuit Rijkswaterstaat de coördinator voor het gebiedsteam Hoeksche Waard. Omgevingsmanager van de renovatie Heinenoordtunnel, Daisy Hofmans (daisy.hofmans@rws.nl), is aangehaakt bij het gebiedsteam voor de Hoeksche Waard.

Bereikbaarheidsmaatregelen

In de aanloop naar de renovatie worden - in samenspraak met de regio - verschillende bereikbaarheidsmaatregelen (verder) geconcretiseerd en ingevuld.

We hebben deze maatregelen onderverdeeld in maatregelen die sowieso getroffen worden zoals verkeersmaatregelen, maatregelen waarnaar nog gekeken wordt, maatregelen die structureel van aard zijn en overige maatregelen.

Een maatregel die voor de start van de renovatie van de Heinenoordtunnel ook uitgevoerd wordt is het toestaan van bussen op de vluchtstrook van de A29. Hierdoor moet de bus een aantrekkelijker alternatief worden.

Verkeers-, mobiliteits- en logistieke maatregelen

Maatregelen die Rijkswaterstaat sowieso treft zijn verkeersmaatregelen. Daarnaast treffen we ook mobiliteitsmanagement- en logistieke maatregelen (die moeten voortvloeien uit de samenwerking met bedrijven) en maatregelen die het gebruik van het openbaar vervoer en fietsen moeten stimuleren. Voorbeelden van deze maatregelen zijn:

- Uitvoering in verkeersluwe perioden
- Grootschalige omleidingsroutes
- Optimalisatie afstelling verkeerslichten
- Aanpassingen infrastructuur
- Bergingsvoertuigen stand-by
- Extra inzet bussen en bussen door de Tweede Heinenoordtunnel
- Tijdelijk extra fietsenstallingen en acties om fietsgebruik te stimuleren
- Optimalisatie vaartijden fietsponton
- Kiltunnel tolvrij
- Communicatie

Medio 2020 starten De Verkeersonderneming (VO) en het Brabant Mobiliteitsnetwerk (BMN) in opdracht van Rijkswaterstaat met het vormen van een samenwerking met bedrijven in zuidelijk Zuid-Holland en West-Brabant. Samen met de bedrijven onderzoeken we welke maatregelen nodig en gewenst zijn om de hinder voor hun medewerkers, bezoekers en logistiek te beperken. En we kijken naar welke maatregelen en/of acties nodig en gewenst

zijn om ander reisgedrag te stimuleren. De inzet van maatregelen door het bedrijfsleven is cruciaal om de hinder beperkt te houden. Tot maart 2020 voeren de VO en BMN verkennende gesprekken met diverse bedrijven, o.a. om te peilen welke samenwerkings- en informatiebehoeften er zijn, zodat we de samenwerking hierop zo goed mogelijk kunnen aansluiten.

Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
Project Renovatie
Heinenoordtunnel

Datum
december 2019

Maatregelen nog in onderzoek

Naast de maatregelen die sowieso ingezet worden, kijken we ook naar andere maatregelen om een ander reisgedrag te stimuleren. Dit met het oog op toekomstige renovaties en een structurele verandering in reisgedrag. Bijvoorbeeld:

- Verbeteren doorstroming busverkeer op de N491
- Acties om het gebruik van het openbaar vervoer te stimuleren
- Optimalisatie treindiensten vanuit Roosendaal en Dordrecht

In het voorjaar van 2020 wordt besloten of en zo ja welke van deze maatregelen ingezet worden.

Maatregelen die structureel van aard zijn

Er zijn ook maatregelen die genomen kunnen worden om vooral het netwerk in de Hoeksche Waard te versterken. Maatregelen die (deels) een meerwaarde hebben ten tijde van de renovatie of maatregelen waarvan we als overheidspartijen de meerwaarde zien om structureel aan te leggen.

Samen met de gemeente Hoeksche Waard, de provincie Zuid-Holland en het Waterschap Hollandse Delta onderzoeken we onder andere de volgende maatregelen:

- Aanpassing rotonde N217 's Gravendeel
- Extra permanente fietsenstallingen
- Divers aanpassingen aan kruisingen: N217 Polderweg, Vrouwe Huisjesweg en Sportlaan
- Pilot frequentie pontverbinding Oud-Beijerland-Rhoon
- Vrij liggend fietspad langs de N217

Medio 2020 verwachten we meer inzicht te hebben in welke maatregelen uitgevoerd worden.

Overige maatregelen

Er zijn ook al maatregelen die in voorbereiding zijn bij andere wegbeheerders die - als ze op tijd gerealiseerd zijn - een bijdrage kunnen leveren aan het verminderen van de hinder tijdens de renovatie of die bijdragen aan de structurele verbetering van de bereikbaarheid. U moet dan denken aan het eerder uitvoeren van regulier onderhoud en aan de aanleg of uitbreiding van P+R-locaties.

Afgevallen maatregelen

Ook zijn er maatregelen die in de voorbereiding zijn onderzocht en bekeken op haalbaarheid, uitvoerbaarheid en bijdrage aan het verminderen van de hinder en die afgefallen zijn. Dit zijn onder andere:

- Tijdelijk tweerichtingsverkeer in 1 buis van Heinenoordtunnel. Dit is niet mogelijk vanwege veiligheid.
- Auto's door Tweede Heinenoordtunnel. Fiets is een belangrijk alternatief voor de auto. Daarvoor is deze tunnel nodig. De buis voor het landbouwverkeer wordt tijdens de renovatie ingezet voor openbaar vervoer.
- Tijdelijke noodbrug. Periode is te kort, de stroming is te krachtig voor een 'Baileybrug' en de recreatievaart kan dan niet over het Spui. Door de korte periode is het financieel ook niet haalbaar.

- Brug naast Heinenoordtunnel. Periode is te kort om daar tijdelijk een brug met passen infrastructuur van en naar de brug te realiseren. Dit moet een volwaardige brug worden die hoog genoeg is (of geopend kan worden) om de scheepvaart te laten passeren. De kosten van een dergelijke brug zijn erg hoog en staan niet in verhouding tot de relatief korte hinderperiode.
- Inzet waterbus. Voor korte afstanden zijn er ponten, richting Rotterdam is de vaartijd te lang en in de zomer is er geen boot beschikbaar.
- Fietsbus. Voor relatief korte periode een te dure maatregel en verwachting is dat dit onvoldoende gebruikt wordt en te weinig capaciteit biedt.
- Weekendafsluitingen beperken tot zondag of meer nachtafsluitingen. Als de periode van een afsluiting te kort is, is er onvoldoende tijd om te werken en de tunnel na het werk weer veilig open te stellen (iedere keer tijd nodig om weg af te sluiten en weer vrij te geven, materiaal en materieel in stelling te brengen). Veel meer afsluitingen nodig en dus vaker hinder. En de kans op storingen neemt toe en daarmee neemt de kans dat de tunnel helemaal niet meer beschikbaar is ook toe.
- Meer afsluitingen in 1 rijrichting i.p.v. volledige afsluiting. Om het middentunnelkanaal te bouwen en de installaties te testen is een volledige afsluiting onvermijdelijk.
- Verminderen aantal brugopeningen Haringvliet. Openingen worden vanwege het lagere verkeersaanbod niet aangepast, maar wel zorgvuldig afgestemd zodat de doorstroming op peil blijft.
- Structureel aanpassen bus routes. Onder andere bushaltes op bedrijventerreinen. Er wordt voor de renovatie gekeken naar tijdelijk extra openbaar vervoer. Voor structurele aanpassingen is Rijkswaterstaat niet de verantwoordelijke partij.

Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
Project Renovatie Heinenoordtunnel

Datum
december 2019

De volgende maatregelen zijn niet haalbaar bevonden voor de renovatie, maar kunnen eventueel voor de gebiedsteams worden geagendeerd:

- Extra ontsluiting A15/A16 vanuit Nieuw Reijerwaard
- Gebruik busbanen door vrachtverkeer
- N-wegen verbreden t.b.v. vrachtverkeer
- Meer parkeerplaatsen voor vrachtverkeer
- OV-hubs
- Verkeersonderzoek Kiltunnel

Vragen?

Heeft u vragen over de afgevalen maatregelen? Stuur dan een e-mail naar renovatieheinenoordtunnel@rws.nl.

Wat kunt u als bedrijf doen?

Om de files en hinder zo veel mogelijk te kunnen beperken, én de Hoeksche Waard en de A16 zoveel mogelijk te ontlasten, is het belangrijk dat veel weggebruikers hun reisgedrag aanpassen en daadwerkelijk van de aangeboden bereikbaarheidsmaatregelen gebruikmaken. En dat bedrijven slimme maatregelen treffen voor logistiek verkeer. Elke dag zullen zo'n 30.000 weggebruikers hun reisgedrag moeten aanpassen. Om dit te bereiken, is communicatie van Rijkswaterstaat alleen niet voldoende. We doen daarom een dringend beroep op u. De medewerking van bedrijven, (zorg)instellingen en publiekstrekkingen is essentieel, omdat het voor een belangrijk deel gaat om ritten van hún personeel, bezoekers en logistiek.

Daarom wil Rijkswaterstaat samen met De Verkeersonderneming en Brabant Mobiliteitsnetwerk vanaf medio 2020 een samenwerking aangaan met bedrijven in zuidelijk Zuid-Holland en West-Brabant. Doel is samen te komen tot - bij uw organisatie passende -

maatregelen op het gebied van mobiliteit en logistiek, en u te helpen bij het invoeren daarvan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- Medewerkers actief stimuleren tot ander reisgedrag, zoals: fietsgebruik voor korte afstanden, gebruik openbaar vervoer, carpoolen, buiten de spits reizen.
- Deelnemen en promoten van probeeracties/kortingsregelingen.
- Faciliteren/stimuleren thuiswerken, flexwerken, elders werken.
- Vakanties van personeel zoveel mogelijk plannen in perioden van afsluitingen.
- Klanten en bezoekers tijdig informeren over de gunstigste reistijden en alternatieven voor de auto (voor de wegwerkzaamheden stellen we hiervoor een communicatietoolkit beschikbaar).
- Slim plannen logistiek/afspraken maken met leveranciers.
- (Tijdelijke) distributiecentra.

De Verkeersonderneming en het Brabant Mobiliteitsnetwerk zullen met u niet alleen kijken naar maatregelen tijdens de renovatie van de Heinenoordtunnel, maar ook naar mogelijke maatregelen met een structureel effect voor de regionale bereikbaarheid (ook tijdens de werkzaamheden). Tevens adviseren zij u hoe maatregelen kunnen bijdragen aan de vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van uw personeel, de profilering van uw organisatie op het gebied van duurzaamheid/maatschappelijk verantwoord ondernemen et cetera.

Tot maart 2020 worden met diverse bedrijven verkennende gesprekken gevoerd, om te peilen welke samenwerkings- en informatiebehoeften er zijn. Zo kunnen we de beoogde samenwerking vanaf medio 2020 zo goed mogelijk laten aansluiten bij de wensen van de bedrijven.

Op de volgende pagina's staan de vragen die tijdens de bijeenkomst op 16 december 2019 door de aanwezige ondernemers zijn gesteld.

Meer informatie

Heeft u vragen over de renovatie van de Heinenoordtunnel, de maatregelen of deze update? Stuur dan een e-mail naar renovatieheinenoordtunnel@rws.nl.

U kunt ook gratis bellen met onze Landelijke Informatielijn 0800-8002 (maandag t/m vrijdag: 07.00-20.00 uur. Zaterdag, zondag en feestdagen: 10.00-18.30 uur).

Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
Project Renovatie
Heinenoordtunnel

Datum
december 2019

Vragen en antwoorden

Tijdens een bijeenkomst op 16 september 2019 met de voorzitters van de verschillende ondernemersverenigingen in de regio zijn een aantal vragen gesteld. Hieronder deze vragen en de antwoorden.

Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
Project Renovatie
Heinenoordtunnel

Datum
december 2019

- 1. Waarom Heinenoordtunnel niet 10 jaar naar achteren en eerst alle bruggen (spoed)?*

Er is gekeken naar welke objecten technisch gezien het eerste aangepakt moeten worden. Op basis van inspecties en onderzoeken is gebleken dat bij de Heinenoordtunnel vervangings- of renovatiemaatregelen noodzakelijk zijn. De technische installaties en systemen zijn in 2023/2024 aan het einde van hun technische levensduur. Als we de renovatie 10 jaar naar achteren verplaatsen, moeten er toch installaties en systemen vervangen worden om de veiligheid te kunnen blijven garanderen. Daarvoor zou de tunnel ook afgesloten moeten worden.
- 2. Hoe kan de regio (onder Rotterdam) zich organiseren?*

Rijkswaterstaat ontwikkelt een regionale aanpak voor de renovaties die zij de komende jaren - in het kader van de grootste onderhoudsopgave in haar geschiedenis - uitvoert. Bij deze aanpak wordt gewerkt met gebiedsteams. Verder zijn bedrijven en instellingen vrij om zelf hun contacten en relaties te benutten om zich te organiseren.
- 3. Kan RWS kruisverbanden tussen projecten en dilemma's aangeven? Is daar een overzicht van en hoe ziet dat eruit? Wat heeft prioriteit en wat kan nog schuiven/verschoven worden?*

Dit overzicht kunnen we maken voor de projecten van Rijkswaterstaat. Dit is iets dat door het gebiedsteam wordt opgepakt.
- 4. Worden aannemers/werkgevers gevraagd mee te denken over hinderbeperking?*

Via De Verkeersonderneming (VO) en het Brabant Mobiliteitsnetwerk (BMN) worden bedrijven, zorginstellingen en publiekstrekkers in zuidelijk Zuid-Holland en West-Brabant gevraagd mee te denken over maatregelen die de hinder kunnen beperken. En andersom denken de VO en BMN met de werkgevers mee, adviseren hen over te treffen maatregelen en ondersteunen hen in de implementatie van maatregelen.

De aanbesteding voor de selectie van een aannemer(scombinatie) start 6 januari 2020. Er is gekozen voor een aanbesteding waarbij Rijkswaterstaat op basis van een eerste selectie met een aantal aannemers(combinaties) in gesprek gaat over de wijze van uitvoeren. Het beperken van de hinder is daarbij ook een gesprekspunt. In dit gesprek worden ook randvoorwaarden meegegeven. Aannemers worden gevraagd actief mee te denken over of en hoe de hinder nog verder beperkt kan worden.
- 5. Hebben jullie al gedacht aan een transferium bij de Volkeraksluizen en aan vrachtverkeer alleen over rechterbaan?*

Daar is naar gekeken. De potentie voor gebruik van een transferium bij de Volkeraksluizen lijkt niet echt hoog en zouden bussen vanaf daar via de A16 geleid moeten worden, waardoor het als maatregel niet bijdraagt aan het beperken van de hinder. Vrachtverkeer op de rechterrijstrook is ook bekeken en afgevalen. Op de A16 bijvoorbeeld rijdt niet voldoende vrachtverkeer (10% van het totale verkeer) om daar 1 rijstrook voor vrij te maken. Dit zou alleen maar meer hinder veroorzaken.

6. *Wat voor een verkeer maakt gebruik van de Heinenoordtunnel? Is het lokaal of beroepsvervoer? Wat is de piekbelasting?*

De tunnel wordt zowel gebruikt door doorgaand verkeer (ca. 45%) vanuit Rotterdam naar het zuiden en andersom en door lokaalverkeer (ca. 55%) dat vanaf de Hoeksche Waard richting Rotterdam/Barendrecht/Dordrecht rijdt en andersom. Van al het verkeer door de tunnel is ca. 10% van het verkeer is vrachtverkeer (is vergelijkbaar met de rest van Nederland). De piekbelasting is tijdens de spitsen, 6.000 voertuigen per uur maken dan gebruik van de Heinenoordtunnel. Het is onze ambitie om tijdens de afsluitingen 30.000 voertuigen minder op de weg te hebben.

7. *Vormt de stikstofdiscussie hier ook nog probleem?*

Er is hier sprake van een renovatie en geen aanleg waardoor er beperkt extra uitstoot bijkomt. Tijdens de afsluiting van de tunnel is er zelfs geen verkeer en geen uitstoot. Het werkverkeer zal wel voor uitstoot zorgen, maar wij verwachten niet dat dit een risico is voor de renovatie. De renovatie start in 2023 en hoe de stikstofdiscussie dan gevoerd wordt, kunnen we nu niet voorspellen.

8. *Wat wordt de route voor de gevaarlijke stoffen?*

Voor de gevaarlijke stoffen wijzigt de route niet. Tijdens de renovatie en afsluitingen van de Heinenoordtunnel moeten vervoerders van gevaarlijke stoffen de omleiding via de A16 en A15 en vice versa volgen.

Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
Project Renovatie
Heinenoordtunnel

Datum
december 2019